

Bruxelles, 29.5.2015.
COM(2015) 229 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

u skladu s člankom 16. Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o deterdžentima, u pogledu upotrebe fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu

(tekst značajan za EGP)

1. UVOD

U Uredbi (EU) br. 259/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012.¹ navodi se kako postoji potreba za ograničenjem upotrebe fosfata u deterdžentima za pranje rublja koji se koriste u kućanstvu i deterdžentima za strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu (dalje u tekstu: „deterdženti za strojno pranje posuđa”). U Prilogu VI.a Uredbi određuje se ograničenje od 0,3 grama ukupnog udjela fosfora u standardnoj dozi za deterdžente za strojno pranje posuđa od 1. siječnja 2017. Za deterdžente za pranje rublja u tom se Prilogu iznosi ograničenje od najviše 0,5 grama ukupnog udjela fosfora koje se primjenjuje već od lipnja 2013.

U Uredbi se navodi da Komisija do 31. prosinca 2014. mora obaviti detaljnu procjenu o tome treba li izmijeniti ograničenje za deterdžente za strojno pranje posuđa imajući u vidu nove informacije o tržištima država članica za deterdžente za strojno pranje posuđa i nove informacije u pogledu znanstvenih dostignuća. U ovom se izvješću daje analiza Komisije u pogledu utjecaja koji deterdženti za strojno pranje posuđa s udjelom fosfora višim i nižim od granične vrijednosti od 0,3 grama imaju na okoliš i zdravlje te na industriju i potrošače uzimajući u obzir troškove za proizvođače, dostupnost zamjenskih tvari za fosfate, poredbenu učinkovitost pranja deterdženata koji su u skladu s ovim ograničenjem te utjecaj na postupke i učinkovitost pročišćavanja otpadnih voda.

Kako bi se odgovorilo na taj zahtjev, Komisija je provela Studiju o deterdžentima za strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu² (dalje u tekstu: „Studija o deterdžentima”).

2. OCJENA KOMISIJE O UPOTREBI FOSFATA U DETERDŽENTIMA ZA STROJNO PRANJE POSUĐA KOJI SE KORISTE U KUĆANSTVU

2.1. Metodologija Studije o deterdžentima

Podaci su prvenstveno prikupljeni pregledom literature i savjetovanjem s dionicima. U pogledu savjetovanja poslan je upitnik nadležnim tijelima država članica, tijelima za upravljanje vodama, nevladinim organizacijama, udrugama iz sektora, proizvođačima i dobavljačima deterdženata. Ukupno je primljeno 35 odgovora; sve vrste dionika bile su zastupljene. Neki dionici dostavili su dodatne informacije uz odgovore na upitnik, što je obuhvaćeno analizom.

2.2. Zamjene za fosfate: procjena dostupnosti, tehnička izvedivost zamjene i rezultati podudarnih deterdženata za strojno pranje posuđa

Fosfat u obliku natrijevog tripolifosfata najčešći je spoj modernih deterdženata koji se koriste u kućanstvu i industriji zahvaljujući njegovim značajkama u pogledu poboljšanog čišćenja i činjenici da je isplativ. Složeni fosfati kao što je natrijev tripolifosfat „raspršuju” tj. lome velike čestice prljavštine, naprimjer blato ili glinu, u manje čestice. Osim toga, zbog složenih fosfata sitne čestice ostaju u suspenziji vode za pranje te ih oni sprečavaju da se iznova spoje, a time i ponovno raspodjele po posuđu.

Na tržištu postoji nekoliko zamjenskih tvari za fosfate. Budući da fosfati imaju niz funkcija, zamjenske tvari moraju zamijeniti sve te funkcije. Stoga, obično je potrebno nekoliko različitih

---

¹ SL L 94, 30.3.2012., str. 16 – 21

² Pogledajte konačno izvješće na <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/documents/specific-chemicals/detergents/#h2-4>

sastojaka kako bi se postigli isti rezultati. Zamjenske tvari obuhvaćaju kelatne agense, disperzijske polimere, površinski aktivne tvari i enzime. Proizvođači potvrđuju tehničku izvedivost zamjene fosfata nizom zamjenskih tvari.

Tehnička izvedivost proizvodnje deterdženta za strojno pranje posuđa bez fosfata potvrđena je Studijom o deterdžentima u kojoj je pokazano da od 2012. postoji mnogo patenata za zamjene fosfata. Osim toga, udruge potrošača iz raznih država članica usporedile su rezultate deterdženata za strojno pranje posuđa bez fosfata s onima s fosfatima. Općenito, deterdženti za strojno pranje posuđa bez fosfata i oni s fosfatima imaju sličnu učinkovitost u pogledu čišćenja. Većina dionika primijetila je da rezultati deterdženata za strojno pranje posuđa ovise o mnogim čimbenicima (formulaciji, promjenama cijena sirovine i razvoju novih tehnologija), što vrijedi neovisno o tome jesu li upotrijebljeni fosfati.

2.3. Pregled tržišta

2.3.1. Tržište i cijene deterdženata za strojno pranje posuđa

Sveukupno europsko tržište industrije deterdženata koji se koriste u kućanstvu i proizvoda za održavanje 2013. procijenjeno je na 28,5 milijardi EUR. Proizvodi za pranje posuđa zauzimaju 15,1 % tržišta, a 2013. europsko tržište deterdženata za strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu, s udjelom u tom tržištu od 60 %, vrijedilo je 2 489 milijuna EUR. Preostalih 40 % deterdženata za pranje posuđa obuhvaća proizvode za održavanje koji imaju industrijsku namjenu i deterdžente za ručno pranje posuđa.

Mnogi proizvođači već nude deterdžente za strojno pranje posuđa bez fosfata u nekim državama članicama EU-a. Izgleda da se cijene deterdženata za strojno pranje posuđa temelje uglavnom na rezultatima i ne ovise o prisutnosti natrijevog tripolifosfata s obzirom na to da se obje vrste deterdženata za strojno pranje posuđa prodaju otprilike u okviru istog raspona cijena. Potpunim prelaskom na deterdžente za strojno pranje posuđa bez fosfata većina dionika očekuje da će cijene zamjenskih tvari dodatno opadati, čime će se smanjiti cijene deterdženata za strojno pranje posuđa bez fosfata.

2.3.2. Tržište fosfata i udio deterdženata za strojno pranje posuđa

Fosfati se dobivaju iz fosfatne stijene te se upotrebljavaju u industriji gnojiva i u kemijskoj industriji. Oko 90 % svjetske potražnje za fosfatima odnosi se na gnojiva i druge upotrebe u poljoprivredi. Cijena fosfatne stijene na svjetskoj razini određena je ponudom gnojiva i potražnjom za njime.

Europska industrija za proizvodnju natrijevog tripolifosfata predstavlja manje od 10 % svjetske proizvodnje natrijevog tripolifosfata. Najveći udio u tržištu domaće proizvodnje natrijevog tripolifosfata u EU-u 2007. predstavljao je izvoz, a domaća upotreba deterdženata za pranje rublja imala je tek nešto manji udio. Otada se tržište deterdženata za pranje rublja razvilo zahvaljujući ograničenju upotrebe fosfora u deterdžentima za pranje rublja.

2.4. Analiza utjecaja

Okolo 78 % od 35 dionika koji su odgovorili na upitnik izjavilo je da je moguće ispuniti zahtjev u pogledu ograničenja udjela fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuđa na 0,3 grama po dozi počevši od 2017., a 69 % njih čak je smatralo da je ograničenje poželjno. Ni jedan dionik nije tvrdio da nije moguće ispuniti zahtjeve.

2.4.1. Ekonomski utjecaji

Utjecaj na dobavljače fosfata

Teško je ocijeniti utjecaje na dobavljače natrijevog tripolifosfata zbog pomanjkanja podataka s obzirom na to da su dobavljači dostavili djelomične informacije. U Studiji o deterdžentima procijenjeno je tržište deterdženata za strojno pranje posuđa 2013. na temelju podataka za 2007. o europskoj proizvodnji natrijevog tripolifosfata i općenitog raščlanjenja upotrebe fosfata i udjela deterdženata na tržištu EU-a. Pretpostavlja se da je udio upotrebe natrijevog tripolifosfata u deterdžentima za strojno pranje posuđa sličan udjelu izvoza natrijevog tripolifosfata. Zadnjih godina broj dobavljača u EU-u smanjen je s četiri na tri. Posljedica toga je gubitak 450 radnih mjesta na lokaciji u Nizozemskoj. Međutim, koliko je poznato službama Komisije, to nije povezano s Uredbom (EU) br. 259/2012.

U vezi s planovima za razdoblje nakon 2017. (u usporedbi s 2013.) i uzimajući u obzir mogući prestanak upotrebe natrijevog tripolifosfata na tržištu deterdženata za strojno pranje rublja, bez promjena na ostalim tržištima, procjenjuje se da bi ukupna proizvodnja natrijevog tripolifosfata u EU-u opala na otprilike 37 % u usporedbi s razdobljem prije nego što bi zabrana upotrebe fosfata u deterdžentima za strojno pranje rublja počela proizvoditi učinke. Oko 57 % proizvodnje bilo bi namijenjeno izvozu, a procjenjuje se da bi se preostalih 43 % preusmjerilo na deterdžente s industrijskom i institucijskom namjenom te s namjenom koja nije povezana s deterdžentima. Ova procjena temelji se na činjenici da je zadnjih godina porasla izvjesna upotreba natrijevog tripolifosfata u svrhe koje nisu povezane s deterdžentima; jedno je poduzeće u svojem godišnjem izvješću navelo da se potražnjom za drugim proizvodima nadoknadio pad u sektoru deterdženata. Međutim, jedan je dionik osporio činjenicu da nije bilo većeg utjecaja na dobavljače fosfata. Tvrdio je da je slabo vjerojatno da će poduzeća izvozom moći nadoknaditi gubitak prihoda od prodaje natrijevog tripolifosfata u EU-u te da je, osim toga, jako teško održavati proizvodnju samo za izvoz kemikalije kao što je natrijev tripolifosfat ako za nju nema domaćeg tržišta.

Utjecaj na proizvođače deterdženata

Prema Studiji o deterdžentima relativno malo smanjenje u proizvodnji fosfora zbog ograničenja fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuđa ne bi znatno utjecalo na svjetsku cijenu fosfora. Nadalje, ograničenjem fosfata stvorit će se jednaki izgledi u pogledu konkurencije za proizvođače/uvoznike/trgovce u EU-u koji se bave deterdžentima za strojno pranje posuđa jer su deterdženti za strojno pranje posuđa bez fosfata već ograničeni ili zabranjeni u drugim dijelovima EU-a (npr. Švedskoj) i svijeta (npr. u nekoliko saveznih država SAD-a, kao što su Illinois, Indiana, Maryland, Massachusetts, Michigan i New York). Postupnim izbacivanjem deterdženata za strojno pranje posuđa s fosfatima koji su na tržištu EU-a stoga bi se poticale inovacije i stvarale poslovne prilike za proizvođače i dobavljače deterdženata za strojno pranje posuđa u EU-u kako bi imali vodeću ulogu na svjetskoj razini i tako doprinijeli konkurentnosti industrije EU-a.

Proizvođači koji su odgovorili na upitnik nisu se složili oko pitanja dodatnih troškova povezanih s prelaskom na deterdžente za strojno pranje posuđa bez fosfata. Da se troškovi uglavnom temelje na formulaciji i drugim promjenama cijena sirovina, neovisno o upotrebi fosfata, smatra 54 % dionika. Također je važno napomenuti da proizvođači deterdženata redovito reformuliraju svoje proizvode (u prosjeku svake tri i pol godine) kako bi ostali konkurentni pa tako nove formulacije u pogledu ograničenja upotrebe fosfata ne bi nužno dovele do dodatnih troškova. Ostali dionici (18 %) naveli su da nema zamjenske tehnologije s istim omjerom troškova i rezultata, dok su drugi (27 %) jednostavno rekli da su troškovi za formulacije bez fosfata viši.

Sveopći je trend glavnih dionika diljem svijeta da se ne koriste fosfati, pa i u zemljama u kojima su propisi manje strogi, što daje naslutiti da troškovi nisu toliko visoki da bi spriječili proizvođače da se prebace na tu tehnologiju. Europski proizvođači također proizvode i prodaju deterdžente za strojno pranje posuđa bez fosfata na drugim velikim tržištima, kao što je tržište SAD-a u kojemu je ograničenje fosfora na snazi u nekim saveznim državama već od 2013. Osim toga, neke formulacije bez fosfata imale su bolje rezultate od deterdženata za strojno pranje posuđa s fosfatima. Stoga bi europski proizvođači deterdženata bez fosfata morali ostati konkurentni neovisno o propisima.

Utjecaj na potrošače

Potrošači mogu očekivati malu ili nikakvu promjenu u odnosu cijene i rezultata prelaskom na deterdžente za strojno pranje posuda bez fosfata. Raspon je cijena obje vrste deterdženata za strojno pranje posuda koji su trenutačno na raspolaganju na tržištu sličan (ispitivanjem potrošača pokazalo se da troškovi po pranju variraju od 0,08 EUR za deterdžente s fosfatima i 0,11 EUR za deterdžente bez fosfata do 0,33 EUR za obje vrste deterdženata za strojno pranje posuda). Većina dionika očekuje da će se potpunim prelaskom na deterdžente za strojno pranje posuda bez fosfata cijene sirovina smanjivati, što će dovesti do sniženja cijena deterdženata za strojno pranje posuda bez fosfata.

Na temelju zapažanja iz Švedske, u kojoj je ograničenje fosfata u deterdžentima za strojno pranje posuda uvedeno još 2011. i u kojoj cijene deterdženata za strojno pranje posuda nisu porasle zbog postupnog izbacivanja fosfata, razumno je pretpostaviti da potrošači ne bi trebali očekivati nikakve negativne ekonomske utjecaje povezane s ograničenjem upotrebe fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuda.

Utjecaj na subjekte za pročišćavanje otpadnih voda

Potpuno uklanjanje fosfora iz deterdženata (deterdženata za rublje i deterdženata za strojno pranje posuda) koji dospiju u otpadne vode EU-a prema izračunu koštalo bi otprilike 10 do 86 milijuna EUR za cijeli EU. Smanjenje opterećenja fosforom značilo bi da je potrebno manje kemikalija za treći stupanj pročišćavanja. Studijom koja je napravljena za znak za okoliš EU-a 2009.³ pokazalo se da bi zabrana upotrebe fosfata u deterdžentima za strojno pranje posuda imala pozitivan učinak na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda jer bi se smanjili operativni troškovi povezani sa smanjenjem upotrebe kemikalija za taloženje fosfata. Istom se studijom također pokazalo kako se ne očekuje da će zamjenske tvari koje trenutačno postoje utjecati na biološke postupke pročišćavanja otpadnih voda. Stoga je zaključeno da iako ograničavanje udjela fosfata u deterdžentima za strojno pranje posuda, kao što je navedeno u Uredbi (EU) br. 259/2012, ne bi sasvim spriječilo ulazak fosfora u otpadne vode, svejedno bi došlo do smanjenja količine fosfora pa time i do smanjenja troškova povezanih s njegovim uklanjanjem.

Utjecaj na mala i srednja poduzeća

Proizvođači deterdženata u prosjeku svake tri i pol godine promijene formulaciju deterdženata kako bi bili konkurentni u pogledu novih tehnologija pa trošak do kojeg bi dovelo ograničenje povezano s deterdžentima za strojno pranje posuda ne bi bio nimalo neuobičajen, posebice zato što bi proizvođači deterdženata imali ukupno pet godina da se pripreme za prelazak na deterdžente za strojno pranje posuda bez fosfata. Budući da su neke zamjenske tvari patentirane molekule, to bi moglo utjecati na mala i srednja poduzeća koja možda ne bi mogla ostvariti pristup tim zamjenskim tvarima zbog ugovora o isključivosti ili prioritetu opskrbe koje s dobavljačima sklapaju veliki proizvođači deterdženata za strojno pranje posuda. Međutim, pokazalo se da su se u Švedskoj mali proizvođači dobro prilagodili. Kad su planovi o ograničenju najavljeni, pojavila se bojazan da će ograničenje predstavljati prepreku da na tržište uđu manji domaći proizvođači. Međutim, tijekom prijelaznog razdoblja udio domaće proizvodnje deterdženata za strojno pranje posuda bez fosfata porastao je na 96 %, iz čega se daje zaključiti da su se švedski mali proizvođači lako prilagodili ograničenju. Većina švedskog tržišta u vlasti je poduzeća i marki koji stavljaju na tržište proizvode u drugim dijelovima EU-a. Stoga bi se moglo zaključiti da se na razini EU-a ograničenjem fosfata u deterdžentima za strojno pranje posuda neće okoristiti velike tvrtke nauštrb manjih, nego bi to čak moglo predstavljati poslovnu priliku za manja poduzeća.

³ Znak za okoliš EU-a. 2009.: *Revision of Ecolabel Criteria for Dishwashing Detergents Background report (Temeljno izvješće o reviziji mjerila za dodjeljivanje znaka za okoliš EU-a deterdžentima za pranje posuda).*

Utjecaj na zapošljavanje

Moguće utjecaje na zapošljavanje bilo je teško procijeniti zbog pomanjkanja podataka. Dobavljači natrijevog tripolifosfata dostavili su djelomične podatke. Tri proizvođača natrijevog tripolifosfata u EU-u ukupno osiguravaju oko 2 000 radnih mjesta izravno u EU-u, bilo u pojedinom poduzeću (ako se poduzeće primarno bavi fosfatima) ili općenito u području fosfata (u poduzećima s raznim drugim aktivnostima). Oni su također neizravno zaslužni za oko još triput toliko radnih mjesta povezanih s dobavljačima i uslugama.

2.4.2. Utjecaji na okoliš

Ekotoksičnost

Studijom o procjeni utjecaja iz 2010. u pogledu izmjena Uredbe o deterdžentima pokazalo se da bi potpuna zabrana fosfata u deterdžentima bilo najučinkovitije rješenje za smanjenje opasnosti od eutrofikacije površinskih voda povezane s fosforom diljem EU-a. Iako bi potpuno uklanjanje fosfora iz deterdženata za strojno pranje posuda dodatno smanjilo rizik od eutrofikacije, tehnički to nije izvedivo. Međutim, granicom od 0,3 grama po standardnoj dozi već se smanjuje količina fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuda u prosjeku za više od 75 %.

Studijom o deterdžentima pokazalo se da za određene zamjenske tvari još uvijek nedostaju neki podaci kako bi se upotpunila sveobuhvatna procjena utjecaja na okoliš zamjenskih tvari za fosfate u deterdžentima za strojno pranje posuda. U tom smislu, dionici su naveli neke probleme i nepoznanice iz kojih se vidi oprečno shvaćanje znanstvenih dokaza ili različiti stupanj osviještenosti u pogledu učinkovitosti deterdženata za strojno pranje posuda bez fosfata.

Podaci o ekotoksičnosti i konačnim posljedicama za okoliš bili su dostupni za većinu zamjenskih tvari za natrijev tripolifosfat koje se obično navode pa su i ocijenjeni. Izvori podataka bili su registracijski dosjei predviđeni Uredbom o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija, informacije dionika i ostala izvješća o ocjeni. Za samo tri zamjenske tvari izgleda nedostaju neki podaci (za natrij glukonat, natrijeve soli L-asparaginske-N, N-dioctene kiseline i β-alanindioctenu kiselinu). Prema studiji sve ostale ocijenjene zamjenske tvari na temelju trenutačnih znanstvenih spoznaja ne predstavljaju neprihvatljiv rizik za okoliš. Osim toga, otkriveno je da bi zamjena natrijevog tripolifosfata fosfonatima, natrijevim silikatima ili IDS-om⁴ dovela do koncentracija tih tvari u okolišu koje su i dalje niže od odgovarajućih predviđenih koncentracija prilikom kojih nema utjecaja, odnosno koje ne predstavljaju opasnost po okoliš.

Pročišćavanje otpadnih voda

Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda⁵ zahtijeva se od država članica da prilikom pročišćavanja otpadnih voda u osjetljivim područjima pod određenim uvjetima uključe uklanjanje fosfora, što se naziva i trećim stupnjem pročišćavanja. Osim te obveze trećeg stupnja pročišćavanja dio fosfata već se uklanja u ranijim etapama postupka za pročišćavanje voda. Oko 50 % fosfora apsorbira se u biomasu i/ili pretvori u krutu tvar tijekom drugog stupnja pročišćavanja. Biološkim uklanjanjem hranjivih tvari ili kemijskim taloženjem koji se smatraju trećim stupnjem pročišćavanja povećava se stopa uklanjanja fosfora na više od 90 %.

---

⁴ IDS su natrijeve soli iminodijantarne kiseline i u deterdžentima za strojno pranje posuda imaju funkciju kelatnog agensa. Imaju odličnu sposobnost za vezivanje kalcija i dobro kompleksiranje iona teških metala.

⁵ SL L 133, 30.5.1991., str. 40.

Na temelju podataka o ukupnom opterećenju fosforom u EU-u, udjela fosfora dobivenog upotrebom deterdženata te distribucije između deterdženata za strojno pranje rublja i onih za pranje posuda u Studiji o deterdžentima procjenjuje se da je 2013. fosfor iz deterdženata za strojno pranje posuda činio oko 10 % ukupnog opterećenja fosforom u okviru pročišćavanja otpadnih voda u EU-u. Slično procjenjivanje ograničenja upotrebe fosfora u deterdžentima za strojno pranje posuda na 0,3 grama po pranju dovelo bi do zaključka da bi 2017. fosfor dobiven iz deterdženata za pranje posuda na kraju predstavljao oko 1,6 % ukupnog opterećenja fosforom otpadnih voda EU-a.

Iako se u Direktivi o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda zahtijeva uklanjanje fosfora, ne zahtijeva se da se fosfor ukloni u obliku koji se može ponovno iskoristiti. Unatoč brojnim načinima da se fosfor sadržan u otpadnim vodama ponovno upotrijebi, samo se oko 25 % fosfora ponovno iskoristi, a najčešća metoda je izravna upotreba mulja na poljima u skladu s Direktivom 86/278/EEZ⁶ o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi.

2.4.3. Utjecaj na zdravlje

Neki su podaci o utjecaju na zdravlje određenih zamjenskih tvari manjkavi. Podataka nema za tri tvari (za natrij glukonat, natrijeve soli L-asparaginske-N, N-dioctene kiseline i β-alanindioctenu kiselinu). Prema trenutačnim znanstvenim spoznajama u Studiji o deterdžentima zaključuje se da preostale zamjene natrijevog tripolifosfata ne predstavljaju rizik za zdravlje ljudi (izvori podataka bili su registracijski dosjei predviđeni Uredbom o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija, dionici i ostala izvješća o ocjeni). Stoga se može zaključiti da zamjena fosfata zamjenskim tvarima ne bi dodatno ugrozila zdravlje ljudi.

3. SAŽETAK I ZAKLJUČCI

Komisija je na temelju detaljne procjene odlučila o mogućoj izmjeni ograničenja fosfora na 0,3 grama po dozi u deterdžentima za strojno pranje posuda uzimajući u obzir, naprimjer, trošak za industriju i potrošače, dostupnost zamjena za fosfate, učinkovitost pranja deterdženata koji su u skladu s ograničenjem, utjecaj na postupke i učinkovitost pročišćavanja otpadnih voda, a i opći utjecaj na zdravlje i okoliš te društveno-ekonomske utjecaje koji se mogu očekivati do stupanja na snagu ovog ograničenja.

Nakon razmatranja koristi i nedostataka zaključeno je da su za deterdžente za strojno pranje posuda s fosfatima dostupne zamjene te da je tehnički izvedivo proizvesti deterdžente za strojno pranje posuda bez fosfata sa sličnim rezultatima i rasponom cijena kao kod deterdženata za strojno pranje posuda s fosfatima. Mnogi proizvođači u nekim državama članicama EU-a već nude deterdžente za strojno pranje posuda bez fosfata. Podaci za tri zamjenske tvari koje se najčešće navode manjkavi su u pogledu rizika za okoliš i/ili zdravlje ljudi. Međutim, za preostale zamjene, prema trenutačnim znanstvenim spoznajama, zaključeno je kako se čini da one ne predstavljaju znatan rizik za okoliš ili zdravlje ljudi.

Na temelju te ocjene Komisija smatra kako ne postoje dokazi da je potrebna revizija granične vrijednosti od 0,3 grama po standardnoj dozi za fosfor u deterdžentima za strojno pranje posuda koja će se primjenjivati od 1. siječnja 2017. Kako bi se potkrijepila procjena opasnosti i rizika u pogledu zamjenskih tvari, Komisija potiče sve proizvođače da prikupe dodatne podatke o ispitivanju toksičnosti te da ocijene sve relevantne znanstvene informacije kad budu na raspolaganju u okviru Uredbe o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija te da Komisiju obavijeste o svim važnim rizicima koje bi mogli uočiti kod određene zamjenske tvari za fosfate u deterdžentima za strojno pranje posuda.

---

⁶ SL L 181, 4.7.1986., str. 6.

